

КАТЕГОРИЗАЦИЈА УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКТА ЗА СМЕШТАЈ: КУЋЕ, АПАРТМАНИ, СОБЕ И СЕОСКА ТУРИСТИЧКА ДОМАЋИНСТВА

Ко покреће поступак и на који начин

Захтев за разврставање угоститељских објеката за смештај врсте кућа, апартман, соба и сеоско туристичко домаћинство у категорију подноси угоститељ у писаној форми градској/општинској управи, као надлежном органу.

Правни основ

Овај поступак се спроводи сагласно одредбама:

Закон о угоститељству ("Сл. гласник РС", бр. 17/2019);

Закон о општем управном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 18/2016 и 95/2018 – аутентично тумачење);

Правилника о стандардима за категоризацију угоститељских објеката за смештај („Службени гласник РС“ број 83/16 и 30/17);

Правилника о условима и начину обављања угоститељске делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставању угоститељских објеката и минимално техничким условима за уређење и опремање угоститељских објеката („Службени гласник РС“ број 48/12 и 58/16);

Правилника о минималним техничким и санитарно-хигијенским условима за пружање угоститељских услуга у домаћој радиности и у сеоском туристичком домаћинству ("Службени гласник РС", број 41/10 и 48/2012 – др. правилник) – ван снаге су стављене одредбе које се односе на минимално техничке услове за уређење и опремање угоститељских објеката у домаћој радиности и у сеоском туристичком домаћинству;

Уредбе о висини трошкова у поступку разврставања угоститељских објеката у категорије, у зависности од њихове врсте, подврсте и величине („Службени гласник РС“ број 69/2011).

Подношење захтева

Захтев за категоризацију јединици локалне самоуправе подноси угоститељ.

Физичко лице као угоститељ мора бити власник или сувласник или члан породичног домаћинства власника. Чланом породичног домаћинства сматра се брачни друг, деца рођена у браку, ван брака или усвојена, браћа и сестре, родитељи брачних другова и унучад, а која лица са власником, односно сувласником станују у истом стану, односно стамбеном објекту.

Захтев се подноси за сваки објекат посебно (кућа, апартман, соба или сеоско туристичко домаћинство).

Прилози (докази) за одлучивање у поступку који доставља странка

Уз писани захтев за разврставање угоститељских објеката за смештај врсте кућа, апартман, соба и сеоско туристичко домаћинство странка – угоститељ прилаже:

1. Трошкови поступка категоризације

- Доказ о уплати републичке административне таксе – Тарифни број 1 и 9.

Сагласно члану 6. Уредбе о висини трошкова у поступку разврставања угоститељских објеката у категорије, у зависности од њихове врсте, подврсте и величине прописано је да приликом подношења захтева за разврставање у категорије угоститељског објекта врсте кућа, апартман, соба и сеоско туристичко домаћинство **не плаћа** се накнада трошкова поступка разврставања коју, као поверени посао, врши јединица локалне самоуправе.

На поступак категоризације примењују се одредбе Закона о републичким административним таксама.

2. Оверене сагласности за физичко лице:

- Ако захтев подноси сувласник прилаже сагласност другог/других сувласника, која је оверена код јавног бележника;
- Ако захтев подноси члан породичног домаћинства (брачни друг, деца рођена у браку, ван брака или усвојена, браћа и сестре, родитељи брачних другова и унучад) прилаже сагласност власника, односно сувласника, која је оверена код јавног бележника.

Привредно друштво, друго правно лице или предузетник, као угоститељ не прилаже доказ о правном основу коришћења објекта.

3. Доказ о власништву над објектом за физичко лице:

- За укњижене објекте није потребно прилагати доказ о власништву/сувласништву и надлежни орган податке прибавља по службеној дужности;
- Уколико непокретност није укњижена прилаже се уговор о купопродаји или откупу непокретности, или уговор о поклону или решење о оставинској расправи и др. докази – оригинал или оверена фотокопија која не сме бити старији од шест месеци;
- Уколико је непокретност изграђена без грађевинске дозволе или има одступања од грађевинске дозволе, односно уколико не поседује употребну дозволу, цениће се доказ да је органу надлежном за легализацију поднет захтев за легализацију, које податке надлежни орган податке прибавља по службеној дужности;
- Физичко лице које у оквиру сеоског туристичког домаћинства пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном мора бити власник, односно сувласник тог земљишта. Власништво над земљиштем се доказује на напред наведен начин, а прихватиће се и укњижено право коришћења.

Привредно друштво, друго правно лице или предузетник, као угоститељ не прилаже доказ о власништву над објектом.

4. Лекарско уверење, односно потврда од овлашћене здравствене установе за физичко лице:

- За физичко лице и чланове домаћинства, ако чланови домаћинства живе у објекту у којем се пружа услуга смештаја (у објектима домаће радиности), односно услуга смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака (у објекту сеоског туристичког домаћинства) – прибавља се лекарско уверење о здравственој способности за обављање угоститељске делатности издато од овлашћене здравствене установе (Дом здравља - медицина рада) у складу са чланом 22. Правилника о минимално техничким и санитарно хигијенским условима за пружање услуга у домаћој радиности и у сеоском туристичком домаћинству;
- За физичко лице и чланови домаћинства, ако чланови домаћинства живе у објекту сеоског туристичког домаћинства у којем се пружа услуга смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака – прибавља се потврда од овлашћене здравствене установе да физичко лице које пружа угоститељске услуге у којем се пружају услуге исхране и пића, нису евидентирани на клицоноштво и паразите, у складу са чланом 22. Правилника о минимално техничким и санитарно хигијенским условима за пружање услуга у домаћој радиности и у сеоском туристичком домаћинству.

У објекту домаће радиности физичко лице може да пружа само угоститељске услуге смештаја.

У објекту сеоског туристичког домаћинства физичко лице може да пружа угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака.

5. Изјава о испуњености минимално техничких услова за уређење и опремање угоститељских објеката за смештај

6. Изјава о испуњености стандарда у категорије

7. Изјава о испуњености санитарно-хигијенских услова

Подаци о којима се води службена евиденција

Надлежни орган по службеној дужности у складу са члановима 9. и 103. Закона о општем управном поступку прибавља:

1. Доказ о власништву/сувласништву (Податке из Листа непокретности, а уколико је објекат у поступку легализације и доказ да је за наведени објекат надлежном органу поднет захтев за легализацију);
2. За угоститеља привредно друштво, друго правно лице или предузетника податке о упису у регистар код Агенције за привредне регистре Републике Србије – АПР, односно други статусни регистар који се води код надлежног органа.

Странка изјављује да је сагласна да надлежни орган врши увид и прибави податке или документа неопходна за одлучивање (члан 15. Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“; број 87/2018)).

Странка може изричито да изјави да ће све или неке од наведених докумената о којима се води службена евиденција прибавити сама или да ће их доставити накнадно.

Ако странка у року не поднесе личне податке неопходне за одлучивање органа, захтев за покретање поступка ће се сматрати неуредним (члан 59. став 2. ЗУП-а).

Одлучивање у поступку

Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије угоститељског увиђајем на лицу места проверава комисија за категоризацију угоститељског објекта коју образује надлежни орган јединица локалне самоуправе.

Овај поступак се спроводи у складу са чл. 18, 19, 20, 21, 22, 30, 31. и 32. Закона о угоститељству (у даљем тексту Закон); чл. 10., 11., 12., 13, 30, 31, 33. и 34. и подацима о стандардима из прилога 8/9/10/11 Правилника о стандардима за категоризацију угоститељских објеката за смештај; чланом 22 Правилника о условима и начину обављања угоститељских делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставању угоститељских објеката и минимално техничким условима за пружање услуга у домаћој радиности и у сеоском туристичком домаћинству (на снази су само одредбе у делу; Чланом 6. Уредбе о висини трошкова у поступку разврставања угоститељских објеката у категорије, у зависности од њихове врсте, подврсте и величине, као и члановима 103 и 136. став 1. Закона о општем управном поступку.

Чланом 2. Закона тач. 1), 4) и 12) дефинишу се појмови:

- *индивидуални лежај* је постеља или кревет који је намењен за коришћење једне особе;
- *кућа, апартман и соба* засебни објекти у којима се пружају угоститељске услуге у домаћој радиности;
- *сеоско туристичко домаћинство* је објекат или група објеката у којем се пружају услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака или само услуге смештаја, који се налази у руралном (сеоском) окружењу са елементима локалног обележја и наслеђа.

Чланом 18. ст. 3. и 4. Закона прописано је да се угоститељски објекти за смештај врсте кућа, апартман, соба и сеоско туристичко домаћинство категоришу се у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.

Угоститељ је дужан да пре отпочињања обављања угоститељске делатности у угоститељском објекту врсте кућа, апартман, соба и сеоско туристичко домаћинство прибави решење о категоризацији.

Чланом 20. ст. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, и 10. Закона прописано је да угоститељ подноси надлежном органу јединице локалне самоуправе захтев за одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. став 4. овог закона.

Захтев из става 1. овог члана угоститељ подноси за сваки објекат посебно (кућа, апартман, соба или сеоско туристичко домаћинство).

Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије угоститељског објекта за смештај увиђајем на лицу места проверава комисија за категоризацију угоститељског објекта коју образује надлежни орган јединица локалне самоуправе.

Одређивање категорије угоститељског објекта врши се, решењем које доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе решењем одлучује по поднетом захтеву појединачно за сваки објекат.

Решење о категоризацији садржи и податке о броју индивидуалних лежаја, односно врсти лежаја.

Решење о категоризацији садржи све релевантне податке из члана 32. овог закона.

Против решења о категоризацији може се у року од 15 дана од дана достављања решења изјавити жалба министру.

Послове категоризације надлежни орган јединице локалне самоуправе обавља као поверени посао.

Чланом 21. став 1. Закона прописано је да захтев за категоризацију мора да садржи истините податке.

Чланом 22. Закона прописано је да ако у року важења решења о категоризацији дође до промене угоститеља, нови угоститељ је дужан да пре почетка рада у том објекту прибави ново решење којим се објекат категорише.

Ако у року важења решења о категоризацији објекат престане да испуњава прописане стандарде за категорију која му је одређена угоститељ је дужан да поднесе захтев за одређивање категорије у нижу категорију.

На захтев угоститеља доноси се решење о промени категорије када објекат испуни прописане стандарде за вишу категорију.

Промена категорије угоститељског објекта за смештај врши се на начин и по поступку прописаном за одређивање категорије.

Чланом 23. став 1. Закона прописано је да решење којим се угоститељски објекат за смештај категорише престаје да важи:

- 1) истеком рока за који је донето;
- 2) доношењем решења о промени категорије;
- 3) губитком категорије;
- 4) на захтев угоститеља;
- 5) ако дође до промене угоститеља;
- 6) престанком привредног друштва, другог правног лица или предузетника, услед кога се то правно лице или предузетник брише из одговарајућег регистра.

Чланом 26. ст. 1-3. Закона је прописано да јединица локалне самоуправе може ближе да уреди:

- услове за уређење и опремање угоститељског објекта у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у угоститељском објекту, а који се односе на уређење и опремање уређајима за одвођење дима, паре и мириса, као и других непријатних емисија;

- услове за уређење и опремање угоститељског објекта у којима се емитује музика или изводи забавни програм, а којима се обезбеђује заштита од буке;
- техничке и друге услове у угоститељском објекту, који се налази у стамбеној згради, као и начин обављања угоститељске делатности, у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у том угоститељском објекту.

У случају из члана 26. Закона угоститељски објекти треба да испуне и услове прописане актом јединице локалне самоуправе, уколико се на те објекте прописани услови односе.

Чланом 30. Закона је прописано да угоститељ може да пружа угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства.

У оквиру сеоског туристичког домаћинства угоститељ може да пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање.

Физичко лице може да пружа угоститељске услуге из става 1. овог члана у објектима смештајних капацитета до 30 индивидуалних лежајева, за највише 30 корисника услуга.

Индивидуални лежај из става 3. овог члана намењен је за једну особу.

Изузетно од става 4. овог члана, ако лежај по својим димензијама може бити намењен за две особе, сматраће се за два индивидуална лежаја.

Изузетно од става 1. овог члана физичко лице у угоститељском објекту домаће радиности може да пружа само угоститељске услуге смештаја.

Физичко лице у угоститељском објекту сеоског туристичког домаћинства услугу припремања и услуживања хране, пића и напитака може да пружа само кориснику услуге коме пружа услугу смештаја.

Услуге из става 7. овог члана физичко лице пружа од намирница, пића и напитака засноване на производима које је претежно сам произвео.

Изузетно, физичко лице у објекту сеоског туристичког домаћинства може да пружа угоститељске услуге из става 7. овог члана и организованој туристичкој групи до 50 путника која не користи услуге смештаја.

Физичко лице може у оквиру сеоског туристичког домаћинства да пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање, до 20 камп парцела, за највише 30 корисника услуга.

Простор на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање из ст. 2. и 10. овог члана мора да испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове.

Чланом 31. став 1. Закона је прописано да угоститељ пре почетка обављања делатности у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства прибавља решење којим се тај објекат категорише.

Чланом 32. Закона је прописано да физичко лице које пружа угоститељске услуге у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства мора бити власник, односно сувласник тог смештајног објекта.

Физичко лице које у оквиру сеоског туристичког домаћинства пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном мора бити власник, односно сувласник тог земљишта.

У случају да угоститељске услуге у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства пружа лице које је сувласник тог смештајног објекта, дужно је да пре отпочињања делатности прибави писану сагласност другог сувласника.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана угоститељске услуге може да пружа и члан породичног домаћинства власника, односно сувласника, уз њихову писану сагласност.

Сагласност из ст. 3. и 4. овог члана мора бити оверена код јавног бележника.

Чланом породичног домаћинства из става 4. овог члана сматра се брачни друг, деца рођена у браку, ван брака или усвојена, браћа и сестре, родитељи брачних другова и унучад, а која лица са власником, односно сувласником станују у истом стану, односно стамбеном објекту.

Акт којим се одлучује у поступку

Решење доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, којим усваја, одбацује или одбија поднети захтев.

По добијању захтева за разврставање угоститељских објеката за смештај врсте кућа, апартман, соба и сеоско туристичко домаћинство, надлежни орган проверава уредност захтева и достављену документацију.

Евентуално, може доћи до примене члана 59. Закона о општем управном поступку ако поднесак садржи неки формални недостатак који спречава поступање по поднеску или ако је неразумљив или непотпун, те орган обавештава подносиоца захтева на који начин да уреди поднесак и одређује подносиоцу рок у ком је дужан да недостатке отклони (рок који не може бити краћи од 8 дана), уз упозорење на правне последице ако не уреди поднесак у року. Ако странка не поступи у датом у року захтев за покретање поступка ће се сматрати неуредним и исти ће се одбацити.

Решењем се одлучује о праву, обавези или правном интересу странке. Кад је поступак покренут по захтеву странке или по службеној дужности, а у интересу странке, и када се о управној ствари одлучује у поступку непосредног одлучивања, орган је дужан да изда решење најкасније у року од 30 дана од покретања поступка.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе решењем одлучује по поднетом захтеву појединачно за сваки објекат.

Актом о Министарства трговине туризма и телекомуникација Број: 011-00-00220/2019-08 од 31. мај 2019. године, дато је мишљење у делу одлучивања по захтеву, где је наведено да орган одлучује по сваком захтеву доношењем решења, али сагласно члану 95 Закона о општем управном поступку проистиче да орган у оквиру једног управног поступка може одлучивати по више захтева о чему доноси једно решење. У том случају решење мора да садржи све прописане елементе, у делу јасног и недвосмисленог навођења о којим се захтевима одлучује и са јасном одлуком у диспозитиву, који се у том случају може поделити у више тачака. Такође, образложење мора да буде разумљиво и да садржи кратко излагање захтева странке, чињенично стање и доказе на основу којих је оно утврђено, уз образложење сваког појединачног захтева.

Решење о категоризацији садржи и податке о броју индивидуалних лежаја, односно врсти лежаја.

Решење се издаје са роком важења 3 године и не може се издати на краћи период.

Против решења о категоризацији може се у року од 15 дана од дана достављања решења изјавити жалба министру.

Упутство о правном средству: Против овог решења је допуштена жалба министру Министарства трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се предаје овом Одељењу _____, у 2 примерка непосредно или поштом, а може се изјавити и усмено на записник.

Жалба се на основу Тарифног броја 6. Закона о републичким административним таксама ("Сл. гласник РС", бр. 43/2003, 51/200....95/2018, 95/2018 и 38/2019 - усклађени дин. изн.), таксира са _____ динара административне таксе, уплатом на жиро рачун број: 840-742221843-57, у сврху републичке административне таксе по моделу 97, са позивом на број (ознака општине), прималац буџет Републике Србије, са назнаком - такса на жалбу. Доказ о уплаћеној републичкој административној такси се прилаже